

Riktlinjer kring skolplacering

Tillämpning av relativ närhetsprincip samt prioriteringsregler

Dokumentet gäller för: Barn- och utbildningsnämnden (BUN)	Gäller fr.o.m.–t.o.m.: 2019-10-24 – tillsvidare	Fastställd av: BUN 24 oktober 2019 § 161 Ersätter:	För revidering ansvarar: BUN
Ärendenummer: BUN 2019/310	Ansvarig för uppdatering: Utvecklingsledare		

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning.....	3
Kriterier för skolplacering.....	3
Garantiskola	3
Syskonförtur.....	4
Så tillämpas den relativa närhetsprincipen.....	4
Så här beräknas relativ närhet:.....	4
Exempel på hur relativ närhet räknas ut.....	5

Inledning

Varje kommun behöver ha riktlinjer för skolplacering. Dessa styr den prioriterade turordning och utfallet efter samtliga önskemål till kommunens grundskolor. Riktlinjerna för skolplacering gäller från förskoleklass till och med årskurs 9. Ystads kommun försöker så långt det är möjligt tillgodose vårdnadshavarnas önskemål om skolplacering. När det inte är möjligt på grund av fler sökande än antal platser på skolenheten ska kriterierna för elevens skolplacering vara transparenta och tydliga.

Av 10 kap 30 § skollagen framgår det att en elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet inom sin grundskola.

Kommunen får annars frånga elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Ett önskemål om placering vid en viss skolenhet får alltså inte gå ut över någon annan elevs rätt att gå på en skola nära hemmet. Den principen brukar kallas för närhetsprincipen. Det kan dock finnas flera skolor i kommunen som ligger nära hemmet, så närhetsprincipen innebär inte alltid att barnet blir placerad i den skola som ligger närmast hemmet. När platserna tar slut på en skola är det kommunen som bedömer vilka elever som har rätt till en plats på skolan utifrån förutbestämda prioriteringsregler. Hur många elever som får plats vid varje skolenhet beslutar respektive enhet om.

Ystads kommun benämner processen kring skolval som önskemål om skolplacering.

Dessa riktlinjer kring skolplacering gäller från läsåret 2020/2021 tills vidare..

Kriterier för skolplacering

I Ystads kommun ombeds vårdnadshavarna önska skolor i prioriteringsordning och eleven placeras sedan i en skola utifrån önskemålen så långt det är möjligt. Antal skolor vårdnadshavarna kan önska är inte begränsat till ett visst antal.

Om det är fler sökande till en skola än det finns platser fördelas platserna enligt förutbestämda prioriteringsregler.

Ystads kommuns prioriteringsregler:

Skolplacering förskoleklass ser ut enligt följande:

1) Garantiskola 2. Syskonförtur 3) Relativ närhet 4) Lottning

Skolplacering årskurs 7 ser ut enligt följande:

1) Relativ närhet 2) Lottning

Garantiskola

För varje elev bestäms en alternativ skola, en så kallad garantiskola. Det är garantiskolan som garanterar närhetsprincipen. Garantiskolan definieras som platsen på en skola nära hemmet som varje elev har lagstadgad rätt till. Eleven har absolut förtur till den skolan och är garanterad en

plats där om den inte skulle komma in på någon av sina önskade skolor. Varje skola kan inte vara garantiskola till fler elever än den kan ta in. Det kommuniceras inte ut till vårdnadshavarna vilken som är elevens så kallade garantiskola, eftersom detta kan ändras under perioden då önskemål om skolplacering pågår. Detta beroende på om elever flyttar ut eller in i kommunen och om de anmäler att de inte ska ha plats på de kommunala skolorna.

Syskonförtur

Med syskon menas elever som är folkbokförda på samma adress. Det innebär att yngre syskon som söker skolplats har större chans att få plats på samma skola som sitt syskon. Syskonförturen gäller enbart om du har ett syskon som går i förskoleklass, årskurs 1, 2 eller 3 det läsåret eleven börjar skolan. Syskonförtur gäller också för elever som är folkbokförda på samma adress och ingår i samma familj men inte är biologiska syskon. Förturen gäller vid första skolplaceringen för syskon och upphör att gälla vid skolbyte. Syftet med detta tillägg är att ge förvaltningen en möjlighet att underlätta för barnfamiljer med flera barn, som med fördel lämnas och hämtas på samma skolenhet. Syskonförtur gäller inte interkommunala elever.

Tidigare har relativ närhet legat före syskonförtur i prioriteringsordningen, vilket nu är omvänt. Detta kan vi göra eftersom garantiskola införts och denna då garanterar närhetsprincipen..

Så tillämpas den relativa närhetsprincipen

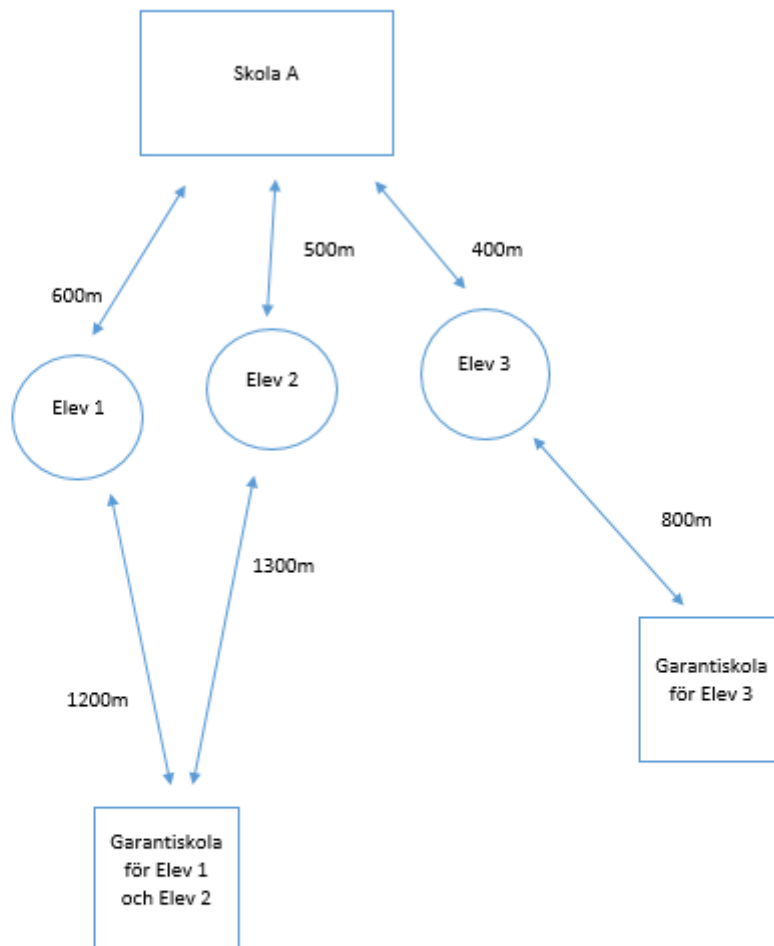
En relativ närhetsprincip bygger på att man mäter avståndet till den valda skolan, men att man samtidigt tar hänsyn till hur lång bort den alternativa skolan är, den så kallade garantiskolan. Om en plats på en önskad skola står mellan två elever, kommer den tilldelas den elev av de två som har mest att förlora i avstånd på att bli tilldelad garantiskolan. Om en elev inte kan beredas plats på något av sina val placeras eleven på garantiskolan, eller om möjligt på en skola ännu närmare hemmet än garantiskolan.

Så här beräknas relativ närhet:

- Avståndet mäts mellan elevens folkbokföringsadress och den önskade skolan. Det är inte fågelvägen utan den lämpligaste, kortaste resvägen från elevens folkbokföringsadress till skolan som är utgångspunkt för mätningen.
- Avståndet till den valda skolan jämförs med avståndet till garantiskolan, för att få fram skillnaden i avstånd. Även här mäts den lämpligaste, kortaste resvägen. Skillnaden är den relativa närheten. Därefter jämförs den relativa närheten för alla som har sökt samma årskurs i samma skola. Om två elever har valt samma skola men bara en av dem kan få plats så är det eleven som har längst relativt avstånd till den alternativa skolan som har rätt till platsen. Om två elever har samma avstånd så sker urvalet genom lottning.

Tidigare tolkades relativ närhet så att relativ närhetsprincip byggde på att man mätte avståndet till den valda skolan, men att man samtidigt tog hänsyn till hur lång bort andrahandsvalet fanns. Om en plats på en önskad skola stod mellan två elever, kom den att tilldelas den elev av de två som hade mest att förlora i avstånd på att bli tilldelad sitt andrahandsval. Nu ersätts detta med att avståndet mäts mot garantiskolan för alla val. Detta för att inte vårdnadshavarna ska kunna göra strategiska val, samt att närhetsprincipen säkras med en s.k. garantiskola. Rent praktiskt och tekniskt görs det med hjälp av en algoritm, där alla parametrar läggs in.

Exempel på hur relativ närhet räknas ut

Dessa tre elever har alla önskat skola A som nummer ett, men där finns enbart plats för en elev.

Elev 1: $1200\text{m} - 600\text{m} = 600\text{m}$

Elev 2: $1300\text{m} - 500\text{m} = 800\text{m}$

Elev 3: $800\text{m} - 400\text{m} = 400\text{m}$

Enligt ovan får elev 2 platsen på skola A, för eleven har mest att förlora i resväg till sin garantiskola.